

MAGYAR KURIRO

A' FELSÉGES CSÁSZAR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Februárius 28-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' Fels. Angliai Királyné, és a' régens Herceg rendelések szerent, a' Fels. öreg és régen betegeskedő Királynak állapotjáról a' körülötte forgó orvos doktorok, minden hónap végén, tartoznak öfzve gyűlni, és az Eő Felsége körülállásait szorosan megvizsgálni, feljegyezni, és nem tsak Eő Királyi Felségeknek, hanem a' Parlamentumnak is az arra kirendelt Commissariusok által tudtokra adni. Ezeknek az ő jelentések szerent, a' múlt December utolsó napján frissen volt Eő Királyi Eelsége, hanem gyakrabban fel ébredt álmából, 's nem voltak olly nyugódalmas éjtszakái, mint az az előtt való hónapokban, mellyet az udvari körülötte forgó orvos Doktoroknak értelmek szerent, az időnek rendkívül való változásai okoztak vala.

A' régens herceg az e' folyó Februárius 8-dik napján Brightonból Londonba varatott, mivel a' következett napon a' Parlamentum gyűllésének el kellett kezdődni. Valamint a' jövedelmekért fizetendő adónak eltörleséért a' lakosok, úgy az eleségnek, nevezetesen a' kenyérnek való buzának és gabonának idegen országokból való behordások ellen esedező levelet igyekeztek a' mezei gazdák a' Parlamentumnak benyújtani, kiváltképen azért, mivel, olly nagy adó alá vannak a' gabonatermő föl-

dek Angliában vetve, 's a' munkásoknak bérek is olly igen felemelkedett, hogy Frantzia, Lengyel, és Pruszsiai Országokban sokkal oltsobb az élet, következésképen lehetetlen a' mezei gazdáknak és árendásoknak boldogulni.

A' Bedfordi Grófságban gyűllés tartván e' tárgy felől, Whitbread Ur azt mondta, hogy a' közelebb múlt szük esztendőben lehetetlen lett volna Angliának elni, ha semmi gabonát nem hortak volna oda idegen földről, hogy a' földmivelés olly igen gyakoroltatik Angliában, mint másutt akar hol; de hogy nem tsak a' sovány termés, hanem a' földnek mivolta is szükségessé teszi a' gabonának idegen földről Angliába való behéhoratását, mivel az Anglia Orszagi gabona könnyü lévén nem ad annyit lisztet, mint a' Lengyel és Prussia Országi; nem szükség a' Parlamentumnak magát abba avatni, az Ország industriájára és a' kereskedeésre ügyelők tartoznak arról gondot viselni, a' mérték erányofságot helyre állítani, e' pedig nem következne, ha néhánykor szük esztendők nem volnának; a' gabona bé és kibordása ellen semmi tilalmazó törvényt hozni nem lehet. 1792-dik esztendőben a' Frantzia Kormányzék éhség által akarta Angliát meggyőzni, 's e' végre a' gabonának Frantzia országból Angliába való horadását szorosan meg tilalmazta; még is mind azáltal minden héten 30.000 kőből tiszta

buza vitetett Fr. Országból az Angliai piatzokra. Meg lehet, hogy a' Frantzia Kormányshék maga űzte ezt a' kereskedést, szinte olly szüksége lévén a' pénzre magának, mint Angliának a' gabonára. Tagadni ugyan nem lehet, hogy Anglia Országban isszorgalmatosan mivelletik a' föld, és sok helyen bőven is terem; mindazáltal annak az országba való behordását csak akkor lehet megtilalmazni, midőn annyi gabonát terem a' földje, a' mennyire szüksége vagyon — Whitbread ur, minekutánna a' maga e' tárgyról való vélekedését kimondetta volna, a' végső meghatározásnak megvárása előtt a' gyűllésből kiment, a' végzés pedig egészen az ő vélekedésével ellenkező képen tétetődött, és meghatározatott, hogy a' gabonának külföldről való behordása ellen esedező levél adattassék a' Parlamentumnak, a' mellyre olly értelmű válaszment, hogyha az Angliai termésnek az ára annyira alább száll, hogy abból nagy kár következik a' mezei gazdákra, akkor tiltasson meg a' gabonának külföldről való bevitelése, és három hónapig egyedül Anglia Országi termést lehessen a' piatzokra hordani.

A' Londonban nevedő erköltsi romlottság ellen nagyon panaszkodnak a' közönséges ujságlevelek; annak megmutatására azt hozzák elő, hogy az Old Bayi e' utolsó törvényes gyűllésben 26 ember ítéltett halálra. a' kik közt két gyermek is volt, az egyik 14, a' másik 12 esztendős. Londouban 1806-dik esztendőben 899 főbe járó vétek ellen való processus volt; 1812-ben 1663; az el múlt 1814-dik esztendőben pedig annál is több.

Irlandiában újabb mozdulások vannak a' Katolikus lakosok közt, 's ujobban azon igyekeznek, hogy a' Parlamentumnak mostani gyűllésében a' polgári jussal való élést megnyerhessék, és egy commissió azon dolgozik, hogy annak megnyerése végett elég okot hordasson elő. Abban a'

számos gyűllésben, melly Dublinban a' mult Jan. 22-ikén tartatott, az Előülő Lord Fingal tellyesseggel helybe nem hagyta a' gyűllésnek szándékját, 's készebb volt előülői hivatalát le tenni, mint abban megegyezni, tanátsosnak nem tartván a' polgári jus megnyerése végett készített Instantziának beadását. A' midőn e' miatt a' gyűllésnek több tagjaitól kipszegettett volna, meg nemult 's a' gyűllést oda hagyta. E' meglévén helyette O' Connor ur választatott Előülőnek, kinek előülése alatt a' gyűllésnek minden tagjai közakarattal megegyeztek abban, hogy a' polgári jusnak megnyerése végett instautzia adatódjon bé a' Parlamentumnak. Mindazáltal még azon gyűllésben fel olvastatott egy levele Donougkmore Urnak, mellyben magat akként nyilatkoztatta ki, hogy igen szerentséseknak tarthatnák magokat az Irlandiai Katolikusok, ha mind azokat a' polgári jussokat megnyerhetnék, a' mellyekkel Angliának és Scotianak lakosi élnek; de hogy ő e' dolog eránt a' Parlamentumnak valamelly Instantziát adjon bé, arramagát nem kötelezheti. Ez a' Dublini közönséges gyűllés egy bajvívásra szolgáltatott alkalmatosságot, t. i. egy O' Connel azon gyűllést a' Beggorly-Corporationnak, az az ringyrongy gyűllésnek nevezte, melly miatt azon gyűllésnek egyik nevezetes tagja D' Esterre ur tölle elégtelt kivánt, és bajnok vivásra hivta ki; a' minthogy e' folyó Febr. 1 napjan, délután három órakor, mindenik két két secundánsal a' városon kívül megjelent, és megegyezvén abban, hogy egymástól 10 lépésre állyanak, a' töltött pisztolyhoz nyultak, és mind a' ketten ugyan egy szempillantatban löttek. D' Esterre ur bajnok társát nem érvén ő maga pedig tsipótsontján éretvén a' földre le esett. A' jelen volt seborvosok haza vivén ötet a' rajta esettsebet szoroson megvizgáltak, 's úgy találtak, hogy a' golyobis tsipótsontjának busábamé-

Iyen bément, és vezedelem nélkül kinem lehet azt metszeni.

A' Bétsi Congressusban volt Anglus Minister Castlereagh úr a' meghatározott időre Londonban megérkezett és e' folyó holnap 9-dik napján mind a' Felső mind az Alsó Parlamentumi gyűlés elkezdődött, az elsőben az előre meghatározott tárgyak elővetetődtek; de mivel kevesen voltak, a' Ministerekkel ellenkezők, semmi vetélkedés közöttök nem volt; ellenben az A. Parlamentum gyűlésében külömbkülömbféle tárgyak fordultak elő, a' mellyekre a' Ministerektől feleletet vártak. Nevezetesen a' birtokokra vetett taksa ellen beadott instanczia ellen sokan felköltek, azok közt Posomby úr azt tudakozta, mi indította a' Ministeriumot annak kívánására, annál inkább, mivel az arról hozott törvénynek a' jövő Apr. 5-dik napján megkellene szünni? A' Finantiára ügyelő Minister erre így szólt: Hogy ha szinte fel nem forgott volna is ez a' kérdés, ő mindazáltal e' folyó holnap 17-dik napján az A. Parlamentumnak tagjait egy bizonyos finantiális tárgyra figyelmetessé tette volna, a' melly ha helybehagyatódna, semmi szüksége nem lenne arra N. Britannianak, hogy a' vagyonosságra vetett taksát a' jelenvaló esztendőnek felsegállítására is fel vegye. Ezen kinyilatkoztatásra Posomby Whitbread és Generál Gascoigne urak egynéhány jegyzést tettek, 's tudni kívánták, hogy azon esetre, megújítatódna é ez a' taksa, ha a' Parlamentum eleibe tetendő intézetek bé nem vétetődnének, avagy alkalmatossá tenné e' a' jelenvaló körülállások közt azon meghagyattatása a' Státusnak felsegállítására.

Spanyol Ország.

A' Journal de Paris nevezetű Párisi ujságlevél Madritról azt beszéli, hogy a' Spanyol Királyi első Minister Cevallos a' Liberaleseknek az az, a' szabad gondolkozású Spanyoloknak és az Afran-

ceradosoknak, az az, a' Frantziákkal egyetértőknek hasznokra javasoltatott amnestia, az az, elfelejtővégzés, minekutánna a' Castiliali főtanácsban sok vetélkedés lett volna arról, 's minekutánna megmutatódott volna, hogy a' nélkül számos Spanyol Országi lakosok kibujdostak hazájokból, és ezután is sokan kibujdosnának, helybehagyatott? Azoknak számok, a' kik VII. Ferdinand Királynak Spanyol Országba való visszamenetele után, kibujdostak, meg nem lehet határozni. A' Király felvén attól, hogy ennek az amnestiának rossz következtetésére lenne, a' maga titkos tanácsait öszve hívatta, az amnestiát szoroson megvizsgáltatta, 's annak közönségessé tételét továbbra halasztotta.

Don Cevallos királyi Minister, a' ki a' maga hazájának szerentséjét és boldogságát öregbiteni kívánja, és a' Király udvari tsapodárjainak játszó lapdája lenni nem kíván, ismét azt kezdette sürgetni, hogy ezt az emberiséggel ellenkező intézetet el kell törteni, és megmutatta a' Fels. Királynak sok fontos okokkal, hogy elkerülhetetlenül szükséges legyen, a' kiköltözésnek megakadályoztatására minden különböző értelmeket és részre hajlókat öszve kaptsolni, a' kiköltözésnek véget vetni, melly által Spanyol Ország sok ezer jobbágyaitól megfosztatna, és azon kellene dolgozni, hogy az ő Felsége alattvalói egyesítessenek, 's végtére letsendesednének. Minister Cevallosnak ezen tanácsadását végtére a' Király is helybe hagyta, és a' fellyebb nevezett amnestiának kihirdetését más időre halasztotta, 's egyszersmind azt ígérte, hogy olly decretumot fogna kibírdettetni, mellyben minden hazájokból kiköltözött jobbágyainak, akár a' Cortesekhez tartoztak azok akár a' frantzia ármádákat követték, akár a' politika vélekedések miatt hazájokból kiköltözni kénytelenítették, Királyi engedelem fogadatni. Hogy ha ez a' decretum reménységünk szerént gyakor-

lásba vétetődik, 40,000 emberrel, 's többel is nevekédni fog Spanyolországnak népessége, és azok a' Spanyol országi születésülakosok, a' kik Frantzia, Olasz, 's Anglia Országokban a' Helvétziai Respublikába és Amerikába kiköltöztek, születések földére vissza fognak térni. A' mint a' közönséges újságlevelök állatják, VII Ferdinand Királynak ez a' végzése, e' folyó Febr. 15-dik napján fog ott kihirdettetni; azonközben a' Procurandor és Atalaya nevezetű Spanyol Országi két újságlevelök még most is abban törik a' fejeket, hogy VII. Ferdinand Királyt a' Liberalesek, a' A francesadesek, sőt a' Frantziák ellen is felingerítélyek.

A' Madritti lakosok a' Corteseknek szerentsétlen deputatusain nagyon szánakoznak, a' kik tudniillik rész szerént a' királyi testőrzőseregnek kaszármájában, rész szerént a' St. Martino templomában ülnek fogságban. Sokan abban a' reménységben vannak, hogy ezek a' szerentsétlen emberek nem sokára szabadon fognak botsátlatni, leg alább a' nép is nagyon kívánnya azt — Argelles régen kimehetett volna a' tömlőtzből, de ő a' Királynak megköszönte, ha személyének bátorságával nem elhetett volna, mellyet még eddig egy Cortesek deputátusának sem engedett Eő Felsége (Corteseknek nevezettek azok Spanyol Országba, a' kik Bonaparte Jósef Spanyol Ex-Király uralkodása alatt a' Frantzia fogságba volt VII Ferdinand hívségében megmaradtak, és mivel nem tudták előre, mitsoda sorsra fogna hazájok jutni, annak közboldogságára nézve közönséges gyűllést tartottak, annak Constitutzióját megváltoztatták, és hogy az előbbi despotismusnak nyaka szakadjon, a' tribunális inquisitiót, az az, az eretnekeket üldözö itilő szeket köz akarattal eltörlötték, és mindenféle vallású lakosoknak, még a' Zsidóknak is szabad vallásbeli gyakorlást engedtek.

Azok a' derék vitézek, a' kik ennek-előtte a' hanseatica legióhoz tartoztak, erősen sürgetik, hogy a' Hamburgi Tanács adjon nékiek vagy adasson nékiek valamelly emlékeztető tzimert, vagy valamelly más külső jelt, melly tanubizonysága legyen annak, hogy ők mint önkényen való vitézek a' haza megszabadításában hasznos eszközök voltak. Ezt az ő kéréseket bétellyesíteni azokból nem tartotta illendőnek lenni a' Tanács, hogy az illy tzimerek illy kis respublikát nem illetnek. Mivel mindazáltal tudtokra esett, hogy Lübeck, és későbbben Bréma városa is meghalgatták az ő kéréseket, a' Hamburgi Kormányzék is fogja azoknak a' városoknak példájokat követni.

A' Berlini újság leveleknek 16-dik és 18-dik Februariusi darabjaiban azok a' Német országi tartományok, mellyekkel a' Pruszsiai Birodalom öregbítettni fog, előszámláltatnak. Ezekről ugyan az Austriai Beobachter is, Februarius 21-dik napján költ darabjában emlékezett, de mivel a' Bécsi Congressusnak minden munkái és végzése mélységes titokban tartatnak, és a' mit azokrol vagy a' Frankenthali Kronika, vagy más politikus újság levelek hirdetnek, azokat inkább vélekedéseknek, és hozzávetéseknek kell tartani; énis azokat valóságoknak nem tartottam, nem is tarthatom mind addig, míg maga a' Congressus kifogja hirdettetni, e' pedig mikor fog lenni, senki sem tudhattya bizonyossan.

Mivel mindazáltal, a' Berlini újságlevelök után, a' Bécsi udvari újság leveleknek 26-dik Februariusi darabjában is emlékeztetetik azokról: mi sem sajnállyuk a' Magyar Publikummal közleni. Ezen Berlini tudósítások szerént a' Pruszsiai birodalommal fog öszve kaptosoltatni.

1). Nagy Lengyel Országból a Póse-
ni, és Gnese ni Vajdaságok egészen; a'
Kalischi és Siradiái Vajdaságokból a'
Prozna folyóviz bal partjának nagy ré-
sze. A' Prozna folyóviznek Vártába
való befolyásától Peisernnel állaellen-
be az egész Várta környéke, és annak bi-
rásánál fogva a' Silezia és napnyugoti Prusz-
szia közt lévő szegelet.

2). A' megmaradandó Saxonia birni
fogja a' három szegletű három szegnek tompa
lineáját, mellynek fundamentum lineája
Zaidenbergtól Luzatziába, az Albis fo-
lyó vizén a' Cseh országi határnak menté-
ben Franconiaig megyen; ellenben
a' tompa szegelet Lipsián által kinyulik.
Az elmetszetett részen keresztől megyen
Háláig, ott a' hol a' Saalai kerület ed-
dig külön volt választva, napnyugotig és
éjszakra a' Pruszsziai Státusokkal, nevezetesen
Sileziával és Marchiával egyenes ösz-
vekapcsolásban, a' más oldalon pedig dél és
napnyugot felé Saxonianak Merseburgi,
Weissenfeldi, és Thuringiai
környékein; a' Saali kerület Nordhaus-
sennel, Mühlhausennel és Axfeld-
del öszve kötötve. Ezen által engedés ál-
tal a' Querfurthi, Dámei, és Jüter-
becki uradalmak is, azok t. i. mellyek hajdan
Magdeburghoz tartoztak, de a' Westfaliai
békességben attól elszakasztván, Saxoniá-
val öszve kapcsoltattak, most is azzal fog-
laltatnak öszve. A' Mannsfeldi Gróf-
ság, melly egész századig felvult osztva,
most ismét egészét fog tenni, és azok a' vá-
rosok, a' mellyekben Luther Márton
született és nevelkedett, e' mellett Aisle-
ben és Wittemberga ismét egy Protestan fe-
jedelem uradalma alatt fognak lenni.

3). A' Pruszsziai birtokok Westfaliá-
ban a' Wéser folyóviztől fogva a' Rhenus
folyóvizéig leg alább egy uton öszve lesz-
nek kötötve. Mivel Korvey avagy a'
Korveyi püspökség, melly a' Lüne-
willi békesség után az Orániai Háznak

alsó Belgiumban szenvedett kárának ki-
pótólasára adatott vala, most Paderbornal
es ez ismét Markival, és a' régi birtokok-
kal határos leszen, a' mellyhez kapcsoltat-
nak napnyugot felé a' Rhenus mentébe
Bergia Westfaliában, melly ennekelőtte a'
Kolóniai Ersekséghez tartozott vala, a'
Westfaliai hertzogség, az Orániai házhoz
tartozott Nassaui birtokok. A' Marki Gróf-
ság kerületeben fekvő Dortmund városa
már ennekelőtte is védelem alatt volt Pru-
szia ellen.

4). A' Rhenusnak balpartján fekvő
előbbeni birtokait, ugymint Cliviát,
Geldriát és Mörsiát, ezután is megfogja
Pruszszia tartani, és új keresményeivel
egyetemben, (ki vévén a' Haszfiához tar-
tozó részeket, a' Hollandiai határoktól fog-
va csak nem egészen Maguntziáig birni.
Mostani fő birtokai, a' mellyek t. i. Prusz-
szianak adattak, a' Juliacumi hertzogséget
csak nem egészen magokba foglalják,
ennekfelette az egész Kolóniai és Trie-
ri választó fejedelemségeket, az utolsób-
bat, melly a' Moselnek mind a' két részén
fekszik, a' Moguntzai határig, végtére
Kolonia is, és ama jó bor terméséről híres
Babarak is Pruszsziahoz fognak tartozni en-
nekutánna. Méltó leszen megjegyezni,
hogy a' Juliacumi és Kléviai örökös Státu-
sok csak nem egészen Pruszszia birtokába
lesznek — Melly nagy különbség legyen
az Austriai Beobachternek, és a' Berlini
újságleveleknek e' tárgyról való előadások
közt, minden értelmes olvasók megítélhe-
tik, ugyan erre való nézve jobb leszen a'
Bécsi Congressusnak végzéseit, hivatal sze-
rét való újságokban olvasni, mint az
Alsó-Palatinatusban fekvő Frankenthal
Kronikából darabonként kiszedegetni.

A' Bécsi Congressusra még eddig meg
nem jelent Német Országi Fejedelmeknek
meghatalmazott követjei, e' folyó hó nap
2-dik napján következendő igen fontos írást
adtak bé Metternich és Hardenberg

Herczegeknek: A' Párisi békesseges traktának meghatározása szerént, már több hóluapoktól fogva itt vannak az alább irtak, és már régtől fogva meghitelesítették magokat meghatalmazott leveleiknek bemutatása által: még is mindazáltal a' jelenvaló szempillantásig is semmi formalis tudósítást nem vehetnek azoktól a' Német Országi Hatalmasságoktól, a' kik azon békesseget kezek aláírásával meg erősítették. Ez a' tselekedet elegendő arra, hogy az alább irtak a' magok írásaikra adandó választ a' jelenvaló irások által ismét sürgessék, hogy a' Német Országi Congressus dolga a' jövődöbeli egésznek minden tagjainak összevgyűjtetések által minel előbb elővétetődjön, és hogy a' jövődöbeli Német Constitutziónak tárgyai szabadon tanátskozás által meghatározattassanak."

„Egész bizodalommal reménylik az alábbirtak, hogy egyedül ezen az utonteljesíthetőkbe Német Ország várakozása, 's egyedül ez által eszközölthetik a' belső igaz nemzeti összevgyűjtetés és egesség. Valamint minden tárgynak különös folytatása már magában is káros, úgy a' közönséges dolgoknak folytatása is akkor lehet szerentsés kimenetelű, midőn minden részek egyenlő erővel nyulnak a' dologhoz. A' Német Országi Congressusnak gyűlése előre elkészült munkákat teszen azon nagy tárgyról, és annak magános ágairól olly deputatiók által, mellyek előre kiválasztatnak — Abban a' szempillantásban, mellyben mindenek azt óhajtyák, hogy a' magános Német tartományokban is országos Constitutió állittasson fel, közönséges igazságnak lehet tartani, hogy a' köz jót közönséges erővel és munkálkodással sokkal jobban lehet öregbiteni, mint a' magánosoknak iparkodások által, és hogy a' jó és

igasság mindenkor erősebb, ha azok köz erővel vétetődnek munkába — Vegtéréreménylik az alább irtak, hogy ők az ő eddig való kinyilatkoztatások által mind azt végbe vitték, a' mit az ő kötelességektőlők kívánt, és hogy az őket meghatalmazók bizonyossan mindeure reá fognak állani, a' mit a' Német Országi szövetségbe a' Státusoknak egysége, maga erejüség és törvényes szabadsága tőlők kívánhatnak; arra való vézve reménylik is, hogy az ő helyes és igazságos kívánságok bé fog tellyesíttetni. Egész örömmel nyulnak az alább irtak ahoz az alkalmatossághoz, mellyben ők Metternich és Hardenberg hertzegek eránt való mélyseges tiszteleteket kinyilatkoztatták — Kólt Bécsben, Febr. 2-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Minémü foglalatú írást küldöttek az alább irt Pruszsiai Királyi Ministerek Metternich Császári Kir. Ministernek, a' következőből ki tettik: "Metternich Eő Hertzegségé kétség kívül vette azon jegyzést, mellyben a' Német Országi Fejedelmeknek és Státusoknak meghatalmazott követjeik a' többi közt azt kívánnyák, hogy a' Német Országi Congressus minel előbb elkezdődjön, és abban a' jövődö Német Országi Constitutziónak tárgyai szabad tanátskozás és köz végzés által folytattassanak. Az alább irtak már szóval is kijelentették hertzeg Metternichnek az ő eleven kívánságokat, hogy már most a' Német Országi Constitutziónak tárgyairól is tanátskozzanak, és hogy ők azon eleve tett munkáikat is minden haladék nélkül közleni fogják Eő Hertzegségével, a' mellyet e' végre készítették vala.

(A' többi következik)

Febr. 25-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 267 1/2 forintot Váltótzédulában. Egy Cs. aranyért 12 forintot 28 kr.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 17.

A' Magyar Kurir 17-ik darabjához

B e t s.

Eő Csász. és Apost Kir. Felsége azokat a' tartománybéli 56 batallionokat, a' mellyek a' Frantzia háború alatt, a' Német Országi tartományokban imitt amott őrizetben fekütek, úgy szinte a' Staab gyalogságátis el oszlatta — Gróf Francault Péter Károly Fő Strázsmester, Gróf Galanthai Eszterházy Károly lovas Kapitány Báró Than Adalbert vadász seregbéli Kapitány Urakat jeles viselt dolgaira való tekintetből, kamarás urakká tenni méltóztatott Felséges Urunk kegyelmesen.

VII. Pius Pápa Eő Szentsége előbbi szent hivataljába és birtokaiba a' szövetséges Fejedelmek által vissza tétetvén, szüksegesnek ítélte, maga részéről is, a' Becsi Congressusra egy meghatalmazott követet küldeni. Erre a' fontos hivatalra Consalvi Kardinált választotta ki Eő Szentsége. Ez a' tudós és kegyes pap ur 1757-dik esztendőben született Róma városában, a' ki minekutánna néhai VI. Pius Pápa alatt a' Római Praelátusoknak szokott pályafutását elvégezvén, és külömbkülömbféle hivatalokat viselvén, végtére a' Státus dolgainak folytatására választatott ki. Midőn Róma városa legelsőbben az ellenségtől elfoglaltatott, és 6-ik Pius Pápa uralkodó székétől megfosztatott, volna, Kardinál Gonsalvi is meg fogatott, és számkivetésbe küldetett — Ennek a' nagy lelkü Pápanak halála után a' Kardinális Kollegium, melly Velentzébe gyüllött vala őszve más uj Pápanak választására, őtet a' Conclave, az az, a' Pápa választó helynek titoknokjává tette.

Ennek a' Conclávének avagy Pápa választásnak végződése, és a' mostan élő Sz. Pápanak ezen szent Székbe való felemeltése után, még minekelőtte a' Kardinális süveget elnyerte volna, Státus titoknokká tétetett, és rövid idő mulva azután első volt azok közt a' Kardinálisok közt, a' kiket 7-dik Pius Pápa azon méltóságos papi hivatalra választatott. Minek utánna Frantzia országban a' Religio helyreállitott, és a' Sz. Pápanak leg főbb gondja a' lett volna, hogy a' kegyes életnek magva közönseggessé tétetessen, 1801-dik esztendőben Kardinál Consalvi Parisba küldetett, a' hol azon Concordátát, melly szerént az uralkodó fejedelem a' Római Sz. Székkel meg békelt, ő erősítette meg kezeírása által.

Rómába való visszamenetele, és a' Sz. Széknek hét esztendőig való kormányozása után, a' melly nem-kevés ditsősségére szolgált ő néki, kénytelen volt 7-dik Pius Pápa szívének nagy keserűségére más Státustitoknokot választani; mindazáltal eránta való szives indulatját és tiszteletét soha meg nem változtatta.

Minekutánna a' Pápai uralkodás másodszor is felbeszakasztatott, sőt maga a' Katolika A. Sz. Egyháznak feje is gonosz ellenségei által rettentőképen üldöztetett volna, ő is a' Sz. Pápával és több hivatalbeli barátjaival együtt Parisba hurtzoltatott, a' honnan nem sokára számkivetésbe küldetett, minden vagyonától, sőt a' mi több, Kardinális méltóságának tizimerétől is megfosztatott, azért, mivel azok közül való volt ő is, a' kik az akkori Frantzia Kormányának tellyességgel nem engedelmesskedtek.

Minekutána a' szövetséges Fejedelmek Frantzia országot annak Tyrannusától megszabadítottak, és Európának békességét vissza szerzeték volna, minekutána 7-dik Pius Pápa dicsőséges fogságából kiszabadulván, a' maga uralkodó székébe ujjban beült volna: leg ottan Consalvi Kardinálist előbbi Státustitoknoki hivataljába helyhezette, 18-dik Lajos tiszteletére Párisba küldötte, és a' szövetséges Monarkáknak ő általa köszönte meg, hogy a' Katolika Anya-Szeutegyháznak fejét előbbi világi uralkodó székébe vissza helyhezlettek — Londonba küldetvén nagy tisztelettel vétetett, és ő volt legelső, a' ki Porus Kardinális után méltóságos hivataljának tizerével felekesítve a' Kir. Szék előtt megjelenhetett — Most már, a' mint fellyebb is meg mondottuk, a' Bétsi Congressusra küldetett, mellyben igen híven, és hasznosan folytatja a' R. Szent Széknek dolgait.

A' Római tudósítások szerint ő Cs. és Ap. Kir. Felségének fülébe meavén, hogy a' Római Státusoknak védelmezésére a' Sz. Pápanak semmi eszközei nintsenek, a' maga Eő Szentsége eránt való tiszteletének, és bátorságának ki nyilatkoztatására. 1000 darab flintát, 100 darab lovat, 100 kardot, és 100 pár pisztolt ajándékozott. Minekutána Pápa ő Szentsége ezen ajándékot háladatos szívvel vette volna, azokat Bolognába küldötte, a' mellyeknek által vételekre Romából Pápai Commissáriusok küldettek.

Méltóságos L. Báró Redlyné született Rothenhausen Juliánna Asszony Eő Nagysága igaz felebaráti szeretet által lelkesítettvén, azoknak az Erdély Országi ügyefogyott familiáknak, a' mellyek a' mult esztendőben, Brassó környékén, a' pestis által meglátogatván, minden volt tehetségektől megfosztattak, és csak nem végső szükségre jutottak, száz Posonyi merő gabonát adakozott, és a' maga felebaráti szeretetének megtetésére, azon megbe-

tfülhetetlen adományát, Bács Vármegyei uradalmából Szegedig le is szállitatta.

A' Fels. Kir. Udvari Erdélyi Cancellaria ugyan el nem mulatta a' fellyebb nevezett adakozó dámanak jó teteményét azon ügyefogyott familiáknak képekben illeendőkepen meg hálalni; mindazáltal arra is kötelefnek lenni tartya magát, hogy ezen jóltevő uri Asszonyt mind a' két Magyar Hazával meg esmértesse, 's az ő jó példája által több tehetős hazafiakat is felgerjesszen arra, hogy az ő szükölködő hazafiat nemcsak ebbeli, hanem más rendbéli szükségekben is keresztény tartozó kötelefségeknak gyakorlására felserkentse, meg gondolván azt hogy a' világi szerentse igen forgandó legyen, és ők is juthatnak hasonló sorsra.

A' maga teatrális irásairól közönségesen esméretes Kotzebue, a' maga pulitikus leveleiben Dr Müller Krestely ellen, a' ki a' maga Péterfburgról kiadott munkájában trüfolódóképen emlékezett ő rólla, következő hirdetést adott ki. Az a' hely, ugymond, a' mellyben én a' szép tudományokba vagyok betsülletnek helye, mellyet ha Kigyelmed elérhetne, nagy betsülletére szolgálna. Nem 10 hanem 26 esztendeje, hogy én egy vagyok a' legkedvesebb vig és szomorú játékokat író tudósok között. A' ki 26 esztendeig az irigyeknek legtöbb intselkedések és motskolódások közt is Publicumnak kedvességbe meg maradt, az nem tsábitó. Azon játék darabok mellyek tiz 's tizenkét idegen nyelvekre fordittatnak, és a' mellyek minden Európai Országokban, sőt Asiában és Afrikában is mutattatnak, közönségesen betsülletnek. Még Frantzia és Anglia Országokban is megadják nekem érdemlett betsülletemet. De én nemcsak Poéta vagyok, a' ki Európának minden részében, a' hová bélépek, esméretes személy vagyok, 's mindenütt szeretettel fogadnak engemet; de néhány esztendőtől fogva historikus is vagyok, a' ki pulitikus irásaim által az utolsó Frantzia háboruban is igen fokot használtam Európának.